

**Макаренко І.О., доцент кафедри
бухгалтерського обліку та оподаткування, д.е.н, доц.
Сумський державний університет**
**Костенко О.М., аспірант кафедри
бухгалтерського обліку та оподаткування
Сумський державний університет**
**Джобава Е.Г., студент
Сумський державний університет**

Інвестиційні механізми постковідного відновлення економіки: європейський досвід

***Матеріал підготовлено в рамках НДР «Фрактальна модель трансформації фондового ринку України:
соціально-відповідальне інвестування для досягнення Цілей сталого розвитку» (0121U100473)***

Пандемія COVID-19 зумовила запровадження країнами світу широкомасштабних заходів у межах бюджетної (фіскальної), монетарної, інвестиційної політики для підвищення можливостей фінансування систем охорони здоров'я, мінімальних соціальних стандартів. Важливу роль у створенні підґрунтя для постпандемічного відновлення економіки відведено саме інвестиційній політиці, яка у поточних умовах зорієнтована на «зелені», циркулярні та цифрові технології, Цілі сталого розвитку.

Зокрема, у ЄС у межах фіскального Механізму відновлення та стійкості було виділено суму понад 8 % ВВП [1], що перевищує обсяги допомоги часів фінансової кризи 2007–2009 рр. У межах Європейського «Зеленого» курсу 2019 р. [2]. У наступне десятиліття планується мобілізувати за рахунок бюджету ЄС та споріднених механізмів близько 1 трлн євро для підтримки циркулярної економіки, оновлення інфраструктури, біорізноманіття, малих та середніх підприємств, сільського господарства та інновацій.

Огляд інструментів фінансування заходів з протидії пандемії у ЄС дозволяє зробити висновок про існування диверсифікованого пулу фінансових та регуляторних механізмів акумуляції та розміщення інвестиційних ресурсів у ЄС.

Їх обсяг у сукупності становить 3,7 трлн євро і серед зазначених інструментів можна виділити такі:

1. Національні заходи країн-членів в межах гнучких бюджетних правил на суму 524 млрд. євро;
2. SURE – фінансування схем скороченого робочого часу на суму 100 млрд. євро;
3. Пряма бюджетна підтримка ЄС – 70 млрд. євро;
4. Національні заходи з підтримки ліквідності – 2553 млрд. євро;
5. Європейський механізм стабільності та кризової підтримки країн учасниць – 240 млрд. євро;
6. Інвестиційне фінансування бізнесу групи Європейського центрального банку – 200 млрд. євро [3].

Економічний прогноз, опублікований Європейською комісією у липні 2021 р., свідчить про ефективність вказаних інструментів, що призводять до очікуваного зростання економіки на 4,8 % цього року та на 4,5 % у 2022 р. За розрахунками аналітиків лише Механізм відновлення та стійкості (Recovery and Resilience Facility) зробить найбільш значний внесок у зростання економіки ЄС, еквівалентний 1,2 % реального ВВП ЄС у 2019 році [3].

На саміті лідерів 21–22 жовтня 2021 р. розглянуто ключові аспекти реагування на кризу COVID-19, перспективи застосування зазначених інструментів і ймовірність досягнення зазначених прогнозних таргетів. Враховуючи прогрес вакцинальних кампаній у країнах-учасницях, майбутні інвестиційні заходи мають бути спрямовані на подальшу координацію вільного пересування в межах ЄС та в'їзду до нього, посилення системи ЄС для запобігання та готовності до майбутніх пандемій, заклик до завершення переговорів щодо законодавчого пакету Союзу охорони здоров'я [4].

Список використаної літератури:

1. Euro group statement on the euro area fiscal policy response to the COVID-19 crisis and the path forward. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/03/15/eurogroup-statement-on-the-euro-area-fiscal-policy-response-to-the-covid-19-crisis-and-the-path-forward/>.
2. Communication from the commission to the European Parliament, The European Council, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee of the Regions. The European Green Deal COM/2019/640 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640>.
3. Jobs and economy during the coronavirus pandemic. URL: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/jobs-and-economy-during-coronavirus-pandemic_en.
4. COVID-19 coronavirus pandemic: the EU's response. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/coronavirus/#>.